

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unitatea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei
Numărul 4 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

+ Regele Ferdinand I

1865 — 1927

(=) Când se vor citi aceste șire, reprezentanții întregii țări — în frunte cu noul Rege MIHAIU I și căpeteniile tuturor autorităților bisericești, militare și civile — așează în cripta domnească dela Curtea de Argeș trupul neînsuflit al celui care a fost întâiul Rege al României întregite.

Ajuns în fruntea țării la vârsta matură de aproape 50 ani, Majestatea Sa Regele Ferdinand — crescut în școala intelptului său unchiu Regele Carol, făuritorul regatului român — era atât de strâns unit cu sufletul țării, peste care a ajuns să domnească, încât nici puterea sângelui său german n'a fost în stare să-i clatine, un singur moment, încrederea în puterea de viață și viitorul strălucit al neamului nostru. „Cum să nu punem — sicea el încă la 1890, când a intrat ca membru de onoare la Academie — cea mai neștrămutată credință în viitorul țării noastre, binecuvântată de Dumnezeu, în care nici împilările dușmanilor, nici întunericul unor vremi amare, n'au putut năbuși izbucnirea genului național“.

Așa s'a făcut, că generalisimul armatei române din războiul balcanic dela 1913, ducându-și — după abia 2 ani de domnie — armata în războiul mondial, a aruncat sabia în cumpăna care avea să ridice țara la mărirea izbândeii definitive dela încheierea războiului, care ne-a dat unirea tuturor provinciilor românești într'o singură

entitate, mare și puternică. Și dacă sufletul său de domn al țării bătea și înainte, întru toate, la unison cu aspirațiile și nădejile ei, încercările grele ale celor 2 ani de războiu, durerosul exiliu din vechiul palat domnesc dela Iași și groaza tranșelor pline de victimele celor mai buni fii ai neamului, i-l-au contopit pe deantregul cu sufletul neamului nostru. Botezul de sânge, peste care Regele Ferdinand a dus neamul nostru la mărirea izbândă a întregirii hotarelor firești ale României de azi, a făcut din dinastia română o dinastie națională, menită a înscrie încă multe fapte strălucite în istoria poporului românesc.

In fața mormântului deschis al acestui mare domnitor se descopere azi, cu cea mai sinceră recunoștință în suflet, o țară întreagă. Și dacă afară de I. Preasfințitul pâr. mitropolit Vasile — care încă tot nu se poate deplasa — toți ceilalți arhieri ai bisericii noastre se găsesc azi, în fruntea atâtor clerici și mireni uniți, și ei la Curtea de Argeș, înseamnă că în cel ce a fost „dreptcredinciosul și iubitorul de Hristos Regele nostru Ferdinand“, biserica noastră deplânge nu numai pe un glorios domnitor al țării, ci și pe un mare protector al ei.

Facă-i Dumnezeu parte cu aleșii săi, iar țării și neamului nostru să-i hărăsească încă mulți domnitori de mărirea celui care a fost Regele Ferdinand.

* * *

Note biografice. Regele Ferdinand a fost al doilea fiu al prințului Leopold de Hohenzollern, fratele regelui Carol I — deci scoboritor al prințului Carol Anton de Hohenzollern, ramura de Sigmaringen — și al principesei Antonia, infantă de Portugalia. S'a născut în castelul Sigmaringen la 24 August 1865; prin urmare era într'al 62-lea an al vieții.

Copilăria și-a trăit-o sub influența severă și militaristă a casei princiare din provincia Rinului și Vestfaliei. Educația care i-s'a dat era combinată din artă militară și studii superioare de litere, pe care le-a urmat la universitățile din Tübingen și Göttingen. La vârsta de 24 ani terminase universitatea și, cum era firesc, a intrat în cariera militară ca ofițer în regimentul I-iu de gardă din Potsdam — Versailles-ul Prusiei — în anturajul imediat al casei imperiale germane.

In acea epocă, regele Carol neavând copii, era pusă în noul regat român problema succesiunii.

nei. In virtutea articolului 83 din Constituția de la 1 Iulie 1866, regele Carol își căută succesorul. Și afecțiunile Suveranului încă din 1866 erau fixate pentru nepotul sau Ferdinand, Victor, Albert, Meinard.

Prințul Ferdinand cunoștea România bineșor încă din 1881, când cu prilejul încoronării regelui Carol I își prelungise vizita la unchiul său.

Prin decret regal, în primăvara anului 1889 (Martie 18), prințul Ferdinand a devenit principe moștenitor al României.

La 10 Ianuarie 1893 dânsul s'a căsătorit cu prințesa Maria, fiica cea mai mare a ducelui Alfred de Saxa, de Gotha și de Edinburg, principesă de Marea Britanie și de Irlanda, ducesă de Saxa și nepoată a regelui Eduard al VII-lea al Angliei.

Intreaga sa activitate ca principe moștenitor s'a desfășurat în câmpul armatei. Arma de predilecție i-a fost cavaleria.

Intre titlurile militare se numărau: general de cavalerie, inspector al armatei, șeful batalionului de vânători din regimentul de infanterie prusac nr. 68 și comandant onorific al regementului I-iu prusac de gardă infanterist; proprietar al regimentului 18 de infanterie rus de Vologda; cavalier de onoare al »Vulturului negru«, al ordinului »Annonciada«, al ordinului sf. Andrei«, »Sf. Hubert«, cavalier al ordinului »Lăna de aur« și multe altele. In campania din 1913 a fost generalisim al armatei române în expediția din Bulgaria. Ca principe moștenitor devenise membru al Academiei române

Principele Ferdinand a avut 6 copiii, 3 băieți și 3 fete: Carol, născut în 3 Octombrie 1893, Elisabeta, născută la 29 Septembrie 1894 — căsătorită cu regele George al Greciei, Maria născută la 27 Decembrie 1899 — căsătorită cu regele Alexandru al Iugo-Slaviei, Nicolae, născut la 4 August 1903, Ileana, născută la 23 Decembrie 1908 și Mircea, născut la 21 Decembrie 1912 și mort în toamna anului 1916.

In toamna anului 1914, la 11 Octombrie st. v., a devenit rege al României, prin succesiune, și la 14 Octombrie 1914 a depus jurământul, în parlament, că va respecta și păzi Constituția, legile poporului român, că va menține drepturile lui naționale și integritatea teritorului.

De atunci regele Ferdinand și-a asumat răspunderi grele, date fiind evenimentele extraordinare, războiul european. In fața momentului epocal pentru statul și națiunea română, El s'a dovedit în perfect unison cu aspirațiile istorice ale poporului și cu acelaș suflet dăr,

neostenit de încercările clătinoase ale vremurilor de bejenie, a fost hotărît și totdeauna treaz în vijelia războiului de întregire 1916 — 1918.

Iubitor de țărani, regele Ferdinand a dat din proprie pornire celebrul decret regal în timpul războiului, la Iași, pentru rezolvirea problemelor agrare și politice, prin care făgăduia ostașilor luptători împrumutarea și drept de vot — ceea ce s'a realizat pe cale de legi.

În toamna anului 1918 a intrat în capitala țării cu armata, victorios din război. La 4 August 1919 armata victorioasă a intrat triumfal în Budapesta. Sub domnia lui, în Martie 1918, s'a unit Basarabia cu regatul român — iar în Noiembrie și Decembrie aceluiș an s'au unit Bucovina și Transilvania.

La 10 Octombrie 1922 a avut loc încoronarea sa la Alba-Iulia ca prim rege al României Mari, al țării întregite.

Faptele remarcabile ce au urmat sunt cunoscute.

Moartea Regelui.

Bolnav de mult timp de o boală care, cu toate îngrijirile deosebit de alese, n'a putut fi înlăturată, Regele Ferdinand a murit la 20 Iulie, ziua prorocului Ilie, la ora 2¹⁵ dimineața. Asupra morții lui s'a dat următorul comunicat oficial:

Ca urmare a afecțiunii de care M. S. Regele suferea dinaintea și a bronhopneumoniei declarate în luna Martie, starea Sa generală a declinat continuu.

Inapetența, anemia și greutatea respirațiunii au îngreuiat din ce în ce munca inimii, provocând în noaptea de 20 Iulie 1927 o stare de collapsus în urma căreia M. Sa a suferit la ora 2¹⁵ minute în brațele M. S. Regina Maria, în prezența medicului Curții dr. I. Mamulea, și a surorii de caritate Annekint.

Până în ultimele momente M. S. și-a păstrat întreaga conștiință și a încetat din viață fără dureri.

Ultimele sale cuvinte, adresate M. S. Reginei, care îl susținea, au fost: Mă simt foarte obosit.

Actul de deces.

Drept mărturie pentru toate timpurile a acestui însemnat act al istoriei noastre, s'a redactat următorul act de moarte:

La anul una mie nouă sute douăzeci și șapte, luna Iulie, ziua douăzeci, orele 2¹⁵ dimineața a încetat

din viață la palatul regal dela Sinaia, Majestatea Sa Regele Ferdinand, Victor, Albert, Meinard, al României în vârstă de 62 ani, născut la Sigmaringen la 24 August 1865, fiu al Alteței Sale principele Carol, Anton, Gustav, Eduard, Thassilo de Hohenzollern și al Alteței Sale Regale principesa de Hohenzollern, Dona Antonia, Infanta Portugăliei, ducesă de Saxa.

Moartea a fost verificată de d-rul Mamulea, medicul Curții Regale.

Această declarație a fost făcută de următorii martori: d. Hiott, ministrul Casei Regale, d. dr. Mamulea, medicul Casei Regale, d. Ionel Brătianu, prim ministru, cari după ce au citit acest act l-au subscris împreună cu noi, Stelian Popescu, ministrul justiției, oficer de stare civilă al familiei domnitoare, împreună cu secretarul general al ministerului de justiție, în prezența d-lui I. I. C. Brătianu președintele consiliului de miniștri.

Acest act de deces a fost încheiat de noi Stelian Popescu, ministrul justiției, în trei exemplare: unul pentru arhiva Casei Regale, al doilea pentru arhiva statului și al treilea pentru oficerul stărei civile al Capitalei București, care-l va transcrie în registrele stărei civile.

Acest act a fost trimis la București însoțit de un proces verbal iscălit de aceleași persoane ca și actul de deces.

Jalea bisericii noastre.

Deși lumea se aștepta la ea, vestea morții gloriosului Rege Ferdinand — ajunsă la Blaj abia pela ceasurile 2 după masă — a umplut inimile tuturor de o profundă durere. Un ceas întreg clopotele catedralei au plâns pe celce la 15 Noemvrie 1919, la depunerea jurământului păr. mitropolit Vasile, a avut cuvinte atât măgulitoare pentru rostul și rolul bisericii noastre.

SCRISOAREA CIRCULARĂ, prin care s'a comunicat arhidiecezei de Blaj acest trist eveniment, are următorul cuprins:

Telegrama Ministerului Cultelor ne vestește încetarea din viață a Majestății Sale Regelui Ferdinand I al României, întâmplată la Sinaia în ziua de 20 Iulie a. c. ora 2¹⁵.

Vestea tristă, străbătând toate colțurile țării, umple de durere inimile credincioase ale tuturor cetățenilor acestei țări. Moartea Regelui Ferdinand I, întâiul Rege al României întregite, umple de nesfârșită jale și adânc regret, mai ales, sufletele românești, pentru cari El a fost cel ce a realizat visul de veacuri al neamului: unirea tuturor teritoriilor românești într'o singură țară sub o singură stăpânire.

Mare, prin calitățile sale personale, viteaz în războiu, bun și credincios, nobil și înțelept în vreme de pace, mare prin devotamentul către țara și poporul, căruia i-a închinat întreaga ființa sa, mare prin jertfa personalității și prin abnegația sufletului său, identificat întru toate cu aspirațiile și idealurile poporului, în fruntea căruia Providența dumnezească l-a înălțat — de domnia Lui de 12 ani va rămâne legat actul cel mai de frunte din istoria neamului nostru: regăsirea tuturor fraților, de o limbă și de un sânge, într'o singură țară, sub un singur domn și cărmuitor. Și de aceea, numele Regelui Ferdinand I va trăi de-apururi, în cinste și venerațiune, alături de numele descălecătorilor și întemeietorilor de țară, alături de cel dintâiu purtător al Coroanei de oțel făuritorul independenței, marele Vodă Carol I.

Biserica română unită, pătașă tuturor suferințelor și durerilor, ca și bucuriilor neamului românesc, îndoliată își pleacă cu resignare capul, în fața hotărârilor Providenței. Sfatul nepătruns al Ceriului a trimis o grea încercare asupra noastră!

Cu neclintită credință și încredere în Acela, care cărmuește și îndreaptă pașii neamurilor și ai popoarelor, în clipa desnădejdelor omenești, Noi înălțăm rugăciuni fierbinți pentru fericirea veșnică și pentru odihna binemeritată a Majestății Sale Regele Ferdinand I, cerând deodată dela Părintele îndurărilor, să aibă în paza Sa țara și poporul românesc, deapururi și în vecii vecilor.

Inmormântarea Majestății Regelui Ferdinand I va avea loc Sâmbătă în 23 Iulie a. c. la Curtea de Argeș.

Dumnezeu îl odihnească în pace. Numele Lui să trăiască în veci de veci, în amintirea neamului românesc.

Tot această scrisoare circulară mai are și următoarele DISPOZIȚII:

Din acest trist prilej, ne vedem îndemnați a dispune Veneratului Cler al arhidiecezei noastre următoarele:

1. Dela primirea acestei Circulare până Sâmbătă sara, în ziua de 23 Iulie c. se vor trage clopotele tuturor bisericilor noastre de

Foia „Unirii“

Acte de domnie

I

Cuvântul Regelui Ferdinand rostit în fața Corpurilor legiuitoare la suirea lui pe tron

Chiamat prin grația lui Dumnezeu și voința națională a fi urmașul Marelui Intemeietor, care mi-a lăsat ca sfântă moștenire simțământul de iubire și credință al unui întreg popor, găsesc în dragostea Mea pentru neam puterea de a pași fără șovăire spre îndeplinirea mării, dar grelei Mele sarcini.

Pilda Aceluia, pe care îl plângem toți ca un părinte și convingerea, că numai printr'o neîncetată propășire se poate asigura viața trainică a unui popor, mă vor călăuzi în sforțările mele spre a-mi jertfi întreaga muncă a vieții pentru desvoltarea puterilor acestui stat.

În îndeplinirea acestei înalte datorii, pe care o îmbrățışez cu neclintită credință și nestrămutată dragoste, stă cea mai dulce mulțumire ce o pot dobândi: printr'ansa aduc cel mai adânc prinos de recunoștință Aceluia, a cărei amintire este cea mai scumpă legătură între Țară și Casa mea.

În rodnicia domnie, care face mândria istoriei noastre, primul Rege al României a

găsit cel mai puternic sprijin în unirea tuturor Românilor în jurul Tronului ori de câte ori împrejurările mari impuneau această datorie.

Sunt sigur că, însuflețiti de același înalt patriotism, Românii vor ști și în viitor să dea Tronului și Țării unirea în cugetare și în acțiune, care e singura cheazășie a unei sănătoase propășiri naționale.

Dumnezeu, care după atâtea grele încercări a binecuvântat munca aceluia cari s'au devotat binelui acestui neam, nu va lăsa să scadă ceea ce cu atâta trudă s'a clădit și va ocroti cu dragoste pentru acest popor munca fără preget ce sunt hotărît, ca bun Român și Rege, să închin iubitei mele Țări.

II

Proclamația Regelui Ferdinand către popor la declararea războiului din 1916

Români,

Războiul, care de doi ani a încins tot mai strâns hotarele noastre, a zdruncinat adânc vechiul așezământ al Europei și a învederat, că pentru viitor numai pe terenul național se poate asigura viața pașnică a popoarelor. Pentru neamul nostru el a adus ziua așteptată de veacuri de conștiința națională, ziua unirii lui.

De noi atârnă azi să scăpăm de sub stăpânirea străină pe frații noștri de peste munți și din plaiurile Bucovinei, unde Ștefan cel Mare doarme somnul lui de veci.

Numai în virtuțile și vitejia noastră, stă pu-

tința de a le reda dreptul ca într'o Românie întregită și liberă, dela Tisa până la mare, să propășească în pace, potrivit datinelor și aspirațiilor gintei noastre.

Români,

Însuflețiti de datoria sfântă ce ni-se impune, hotărâți să înfruntăm cu bărbăție toate jertfele legate de un crâncen război, pornim la luptă cu avântul puternic al unui popor, care are credința neclintită în menirea lui.

Ne vor răsplăti roadele glorioase ale izbândeii.

Cu Dumnezeu înainte!

III

Alocuția Regelui Ferdinand către delegația dela Alba-Iulia, care i-a prezintat hotărârea Unirii Ardealului la patria-mamă

În numele Românilor din vechiul Regat, din Basarabia și Bucovina, astăzi uniți, cu profundă recunoștință primesc hotărârea fraților noștri de peste Carpați de a desăvârși unitatea națională a tuturor Românilor și declar pe veci unite în Regatul României toate ținuturile locuite de Români dela Tisa până la Nistru.

Cu dragoste nețărnută mi-am închinat viața scumpului meu popor, plin de credință în menirea lui istorică.

Prin lupte și prin jertfe, Dumnezeu ni-a dat să înfăptuim aspirațiile noastre cele mai

3 ori la zi, pe durata de câte o oră întreagă.

2. Se va face pomenirea celui adormit, la toate serviciile dumnezeiești din aceste zile, rostindu-se Ectenia morților.

3. În ziua de Duminecă, 24 Iulie, la liturghia solemnă, se va rosti Ectenia morților, iar la sfârșitul sfintei liturghii se va cânta Rânduiala Parastasului, conform ritului și obiceiului local.

Noua domnie

Încă în ziua morții, Miercuri, la orele 4 după masă, s'au întrunit în localul Camerei ambele Corpuri legiuitoare, pentru ca în calitatea lor de Adunare națională să ia jurământul regentei.

Solemnitatea a fost scurtă și extrem de impresionantă.

Imediat după ce membrii guvernului, în frunte cu d. Ion I. C. Brătianu, au ocupat, pe estrada prezidențială, locuri pe ambele laturi, d. Al. Brătescu-Voinești, directorul general al Camerei anunță: **Maiestatea Sa Regele MIHAIU.**

Micul Suveran intră însoțit de Mama-Sa, A. S. R. Princesesa Elena a României, îmbrăcată în doliu mare și rămâne în picioare, în dreptul estradei regale.

Strigăte puternice de: **Trăiască Regele MIHAIU! Ura!** nu mai conțesc.

Momentul este înduioșător și mulți din cei prezenți au ochii înlăcrămați.

În acest timp membrii Regentei: A. S. R. Principele Nicolae, I. P. S. S. Patriarhul dr. Miron Cristea și d. George Buzdugan iau loc în fața mesei de jurământ.

D. C. Nicolaescu, președintele Senatului, care a prezidat Adunarea națională, aduce la cunoștința Adunării, că, în conformitate cu Constituția, convocarea de azi are de scop primirea jurământului Regentei.

Se procedează la luarea jurământului.

Primul care depune jurământul este A. S. R. Principele Nicolae.

Cu voace tare, subliniind fiecare cuvânt, A. S. R. ținând sf. cruce în mână rostește următoarea formulă de jurământ:

„Jur credință Regelui Mihai I;

„Jur de a păzi Constituția și legile poporului ro-

mâ, de a menține drepturile lui naționale și integritatea teritoriului“.

După rostirea jurământului A. S. R. Principele Nicolae sărută sf. Cruce și sf. Evanghelie și semnează foaia de jurământ, care este contrasemnată de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei.

Urmează apoi, rostind aceiași formulă I. P. S. S. Patriarhul României dr. Miron Cristea și G. Buzdugan.

Regența a luat ființă legală.

După luarea jurământului Regentei, d. C. Nicolaescu, președintele Adunării naționale, dela tribuna prezidențială, spune:

Să trăiască Regele României MIHAIU I.

Adunarea Națională izbucnește în strigăte de „Trăiască Regele MIHAIU“.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen prezintă M. S. Regelui MIHAIU Sf. Cruce și Micul Rege o sărută — în mijlocul uralelor Adunării.

Insoțit apoi de Mama Sa, A. S. R. Princesesa Elena, părăsește estrada, urmat de membri Regentei și de membri guvernului.

Aici amintim, că noul rege MIHAIU I. s'a născut la 25 Octomvrie 1921, la castelul Foișor din Sinaia.

Proclamația guvernului

Români,

Primul Rege al României întregite a încetat din viață.

O boală crudă L-a rănit, punând astfel capăt înainte de vreme celei mai glorioase domnii, sub care s'a întrupat visul de veacuri al Neamului nostru.

Urcând treptele Tronului, Regele Ferdinand a făgăduit solemn în fața Reprezentanței Naționale că va fi bun Român. Domnia Lui a dovedit cu prisosință, că și-a împlinit pe de-a-ntregul făgăduința și astăzi plângem nemângâiați moartea celui mai mare și mai bun dintre Români.

Dealungul veacurilor Români nu vor putea niciodată să uite, că n'a fost jertfă, pe care Ferdinand I să n'o fi făcut pentru fericirea Țării Sale.

Neclintit în credință și hotărâre în timp de război, înțelegător și blând, înțelept și drept în

timp de pace, Ferdinand I va rămâne pururea Regele întregirii neamului și al marilor reforme, cari au adus Statului dreptate, putere și liniște.

Nu putem rămâne mai statornici credincioși marelui gând, căruia El i-a închinat toată viața sa, decât fiind strâns uniți pentru liniștea și propășirea Patriei.

Cu neclintit devotament pentru Dinastie, cu respect față de Constituție și de legile Țării să înconjurăm cu dragoste și cu încredere în menirea Țării pe Regele MIHAIU și să ne încordăm toate puterile pentru asigurarea viitorului strălucit al României întregite, azi așa de greu încercată.

București, la 20 Iulie 1927.

Știri mărunte

Noul secretar general dela ministerul cultelor. În locul dlui Nichifor Crainic, suplinind până acum de d. director general St. Bradășteanu, secretar general la ministerul cultelor și artelor a fost numit d. G. Iuga, profesor la universitatea din Cluj.

Funeraliile naționale ale Suveranului s'au amânat pe Dumineca. Anunțându-se multe delegații ale puterilor străine, cari nu pot sosi până Sâmbătă, funeraliile M. Sale Regelui Ferdinand s'au amânat pe ziua de Duminecă. La orele 11:30 va pleca atunci trenul mortuar din Cotroceni, care va ajunge la Curtea de Argeș după masă la ora 3 și jumătate. Procesiunea dela gară la biserică domnească va dura cam un ceas și jumătate, așa că așezarea sicriului în criptă se va face pe la ora 5 după masă.

Locale. Dumineca viitoare, a șaptea după Rusalii, va predica în catedrală pâr. Dr. Vasile Aftenis, profesor la Academia de teologie.

— Din prilejul morții M. Sale Regelui Ferdinand, toate autoritățile și institutele politice au arborat steaguri naționale îndoliate, prefectura a afișat necroloage, iar clopotele tuturor bisericilor au sunat câte un ceas, de trei ori la zi. Măine, la orele 9, se va ținea în catedrală liturghia solemnă împreună cu parastas, la care vor asista toate autoritățile.

sfinte. Mulțumindu-i din adâncul sufletelor, ne îndreptăm gândurile către cei cari cu sângele lor au clădit noul temelie al dezvoltării noastre naționale.

Prin devotament neclintit pentru opera lor li vom arăta recunoștința noastră, prin el vom asigura roadele binefăcătoare ale cruedelor încercări.

De acest temelie al unei puternice democrații și al vieții frățești între popoare vom răspunde totdeauna simțimentelor aliaților noștri, alături de cari am luptat pentru marea cauză a dreptății și a libertății în lume.

În această zi, plină de cea mai curată bucurie, când, venind ca soli din frumosul Ardeal, imi aduceți hotărârea dela Alba-Iulia, luată de un popor întreg de a fi unit de-a pururea cu Regatul român, vă zic din adâncul sufletului: bine ați venit la zidurile acestui Palat, care a fost martor celor mai mari evenimente din istoria modernă română.

Ne-ați adus, nu numai dorul împlinit al câtorva milioane de suflete; ne-ați adus și inimile lor, și în primirea plină de dragoste frățească ce ați găsit-o între noi, ați putut simți pulsul Țării-mume, ce bate în același ritm cu al vostru.

În frumoasa sa cuvântare, d. Goldiș a spus astăzi, că unirea tuturor Românilor era o necesitate istorică. Această necesitate a fost înțeleasă de toți oamenii cu inimă patriotică de dincoace și de dincolo de Carpați, dela Nistru

până la Tisa; dar, dacă așa fusese scris în destinele neamului românesc, evoluția istorică avea nevoie de instrumente. Dumnezeu, care a ocrotit neconținut în cursul veacurilor pe poporul Românilor, i-a dat bărbați cari au stat neclintit pe breșă, ținând sus stindardul ideii naționale; lor li-a dăruit suflet românesc, li-a întărit mintea și oțelit brațul ca să ducă barca românismului prin toate vijeliile vremurilor până la limanul dorit, unde după atâtea trude, atâtea suferințe, culegem roadele bine meritare ale unei lupte seculare.

Azi, când vedem înaintea minții și înaintea ochilor noștri săvârșită clădirea măreață pe care Mihai Viteazul o începuse și pe care generații întregi apoi au visat-o, aduc prinusul meu de recunoștință tuturor aceluia cari, în toate colțurile unde sună dulcele graiu românesc, au pus sufletul și puterile lor în serviciul idealului național.

După Basarabia, după Bucovina, mai lipsia o piatră din cele mai scumpe: Ardealul, cu ținuturile din Ungaria locuite de Români. Azi ne-ați adus și această ultimă piatră a clădirii, care încorporează marea operă de unire.

Putem privi cu încredere în viitor, căci temeliele sunt puternice. Bazate pe principii democratice ce sunt o cheazășie pentru dezvoltarea firească a unei vieți sănătoase, ele sunt cimentate prin credința nestrămutată a unui șir întreg de generații, de apostoli ai idealului național; ele sunt și sfințite prin sângele vite-

jilor mei ostași, cari au luptat și au murit pentru Unire.

Dacă gândul meu s'a oprit cu emoție la acești bărbați români, nu putem uita în aceste clipe de veselie pe aliații noștri, cari, prin sprijinul lor neconținut, au fost și sunt colaboratorii noștri prețioși la realizarea visului nostru secular și cari prin victoria lor au contribuit atât de mult, ca să putem trăi momentele mărețe ale prezentului.

Privind opera istorică înfăptuită în zilele noastre, să ne închinăm toate forțele noastre, unind cele din Vechiul Regat cu cele proaspete ce ni aduceți, ca să fim demni de prea frumoasa clădire ce am zidit-o. Să o păstrăm cu sfințenie, să o întărim ca s'o putem lăsa mai măreață, mai puternică generațiilor viitoare, așa că moștenitorii vor putea spune despre fiecare din noi: Exegi monumentum aere perennius. Să consacram unirea sufletelor, dar și unirea la muncă roditoare, prin strigătul: Trăiască România Mare, puternică și unită.

IV.

Cuvintele dela încoronare.

Cu adâncă emoțiune primesc în chip solemn această Coroană moștenită dela neuitatul și înțeleptul Meu Unchiu, ca un simbol al vitejiei românești și al unirei între Domn și Țară.

Plină de strălucire s'a așezat, acum 41 ani, pe capul primului Rege al României, după

Testamentul regelui Ferdinand.

Din lipsa de spațiu nu mai putem da în acest număr testamentul regelui Ferdinand, publicat abia în gazetele de Vineri. Reținem totuși, că el datează din 2 Iunie 1925 și că la 11 Ianuarie 1926, după actul dela 4 Ianuarie, i-s'a adaus un codicil privitor la schimbările făcute în moștenirea Tronului și în Familia regală. De asemenea amintim, că între instituțiile cari urmează a fi ajutate, din un legat de 50 milioane Lei aur, sunt și bisericile, și anume: »Bisericile naționale — ortodoxă și unită —, biserica catolică, biserica protestantă și cea israelită«. Distribuirea se va face numai după un an dela moarte și anume »din partea urmașului în Tron, după sfatul ce va lua dela președintele Consiliului de ministri, patriarhul bisericii ortodoxe române, primul președinte al Inaltei Curți de Casație și Justiție și ministrul Casei regale«.

„**Biruința**“ s'a prăbușit. La 17 Iulie c. a apărut ultimul număr al ziarului averescan »Biruința« dela Cluj, a cărei biruință — poreclită încă dela început »Prăbușirea« — a fost de foarte scurtă durată. »Regretele miilor de cititori o urmăresc« — spune dânsa — pe calea, de unde nu mai este întorcere. De pe patul de moarte, »Biruința« — căreia nu-i mai putem da cuvenitul răspuns telefonic — ne-a trimis știrea, că d. Teodor Lazăr ne-ar fi dat »în judecata forurilor superioare competente, pentru cuvântul că — prăbușindu-se »Biruința« — dsa va apare în curând »în coloanele primitoare ale cutărui organ al... guvernului, stăpân pe oala cu carne«. — Ce frumos, că oamenii tot mai au un pic de rușine!

Pentru mai multă decență în îmbrăcăminte.

Moda nebună, care a făcut ca îmbrăcăminte femeilor să fie tot mai sumară, a îndemnat autoritățile bisericești din țările catolice să ia măsuri energice contra răului moral împreunat cu această nebulie a indecenței. Preoțimea este oprită să facă orice serviciu femeilor prea desgolite și în deosebi li se deneagă tainele spovedaniei și a sf. cuminecături. Pe alocurea li-se interzice chiar și intrarea în biserică. — Stările nu sunt nici la noi mai bune și dacă

războiul de independență și proclamarea Regatului.

Atotputernicul ne-a învrednicit s'o vedem și mai strălucită astăzi, când, în urma grelelor lupte purtate de întreaga suflare românească, ea simbolizează îndeplinirea aceluia mare și sfânt dor secular: unirea tuturor țărilor locuite de Români.

Dea Domnul, ca această Coroană împreună cu cea a scumpei Mele Soții și vrednică tovarășă de muncă și suferință pentru binele obștesc, să încununeze, din neam în neam, pe iubiții noștri urmași într'o Românie pururea glorioasă și fericită.

Sus inimile! Și să glăsuim după chipul strămoșilor:

„Aceasta este ziua, pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa și unii pre alții să ne îmbrățișăm, să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi: să iertăm toate pentru sfânta... Unire“.

Așa să fie!

lumea nu va înțelege, că biserica nu este o sală de teatru, unde să te poți prezenta cu brațele goale până sus și cu alte decolteuri supărătoare, va trebui să se vină și la noi cu măsuri similare.

Internatul școlilor secundare gr.-cat. române de fete din Blaj.**Concurs de primire**

Venerabilul Consistor arhiepiscopal de Alba-Iulia și Făgăraș, în ședința s'a ținută la 9 Iulie 1927 sub Nr. 4292 a hotărât, ca Internatul liceului gr.-cat. de fete, împreună cu cel al școlii normale gr.-cat. de fete din Blaj, începând cu anul școlar 1927/8 să formeze un singur institut: *Internatul școlilor secundare gr.-catolice române de fete din Blaj*.

Acest Internat de fete va fi așezat în noua clădire a „*Institutului Recunoștinții*“, fiind pus sub direcțiunea și îngrijirea Congregației arhidiecezane de Surori a Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria, și putând el primi în toamna anului curent 1927 un număr mai mare de eleve.

În baza acestor hotărâri ale Ven. Consistor, pentru primirea elevelor *de liceu și de școală normală în Internatul școlilor secundare gr.-cat. române de fete din Blaj*, publicăm prin aceasta concurs cu termenul de *15 August 1927*, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxa de întreținere pe întreg anul școlar 1927/8 face Lei 15.000 — plus Lei 500, taxă de instalare.

Această taxă se va plăti în patru 4 rate și anume: Lei 4500 + 500 cu ocaziunea înscrierii, Lei 4500 la 1 Decembrie 1927, Lei 3000 la 1 Februarie 1928 și Lei 3000 la 1 Aprilie 1928.

Pentru cheltuielile particulare (material de scris, lucru manual, desemn, repararea ghetelor, cârpițul hainelor), e consult, ca fiecare elevă să depună cu ocaziunea înscrierii o sumă de 700—800 Lei. Acești bani se vor administra de Direcțiunea Internatului, dându-se seamă individual despre cheltuielile făcute. Elevelor li-e interzis să aibă bani la sine.

2. Elevele vor aduce cu sine următoarele efecte: 1 saltea (lungă 1'80 m. lată 0'90 m.), 1 pernă, 1 plapomă de lână, 1 plapomă de vară, schimb dublu pentru pat, 1 cuvertură p. pat, 4 cămăși de zi, 4 cămăși de noapte, 12 batiste, 3 fuste de pichet și 3 de vară, 4 perechi indispensabile, două șorțuri de clott cu mâneci, 2 perechi ghete de piele 1 pereche pantofi, 1 pereche galoși, 1 costum de baie, 1 halat larg pentru dormitor, 1 palton de iarnă, 1 jachetă, 1 broboadă de lână, 2 perechi mănuși, 4 ștergere și un ștergar pentru bucătărie (care rămâne Internatului), perii de ghete, 1 casetă complet aranjată pentru toaletă (cu săpun, perie și prafuri de dinți), 1 cutie cu ace de cusut, de siguranță, ață de cârpiț ciorapi, albă și neagră.

Deodată cu rezoluția de primire i-se va trimite fiecărei eleve un număr. Acest număr va fi cusut la loc bine vizibil, pe toate lucrurile ce le aduce cu sine respectiva elevă. Pentru obiectele nenumărate, ori cari nu sunt cuprinse în prospect, Direcțiunea Institutului nu ia răspundere.

3. Ținem să amintim, că Internatul va fi provăzut cu instalație de încălzire centrală, conductă de apă, baie comună, infirmărie, dormitoare și sale de zi, toate în condițiile cele mai igienice, și că nu numai conducerea și supravegherea, dar întreg serviciul din Internat va fi îndeplinit numai de membrele Congregației de Surori.

4. În Internat se poate lua instrucție de

pian, ore și exercițiu, despre al cărei rezultat la finea anului școlar se va da examen în Internat. Cursurile de pian se pot face după dorință în următoarele condițiuni: a. instrucție de 1/2 oră tot la două zile, cu exercițiu zilnic de 1 oră, se va plăti cu L. 3500 pe an; b. instrucție de 1/4 ora tot a doua zi, cu exercițiu zilnic de 1/2 oră, se va plăti cu L. 2500 pe an; c. instrucție de două ori pe săptămână câte 1/4 oră, cu exercițiu zilnic de 1/4 oră, se va plăti cu L. 1800 pe an.

5. Spre orientare comunicăm aici câteva puncte din Regulamentul intern al Internatului:

Elevele sunt datoare necondiționat și fără nici o excepție să observe orarul zilnic și ordinea internă a Institutului.

Fete logodite nu pot fi eleve ale Internatului.

Elevelor le este cu desăvârșire interzis să poarte haine cu mâneci scurte, decoltate ori scurte: le este asemenea interzis să-și taie părul, cu excepția elevelor din clasa I—IV, fiind toate elevele datoare să-și poarte părul simplu, potrivit unei eleve de școală.

Correspondența elevelor va fi rigoros controlată. Ele vor scrie regulat părinților tot la două săptămâni, iar la dorința acestora, le pot scrie chiar în fiecare săptămână odată. Correspondența de prisos cu prietene și cunoscute e interzisă, asemenea e interzisă și se pedepsește cu eliminare din Internat orice corespondență secretă, respectiv expedită fără știrea superiorității.

Cercetarea elevelor în Internat se poate face de două ori pe săptămână, Joia la orele 14—16 și Dumineca la orele 14—17, însă numai din partea părinților și a persoanelor admise de Direcțiune.

Elevele, cari doresc să petreacă vacanța de Crăciun și de Paști în familie, nu pot pleca din Internat, decât însoțite de părinți, ori de o persoană împuternicită din partea părinților prin scrisoare adresată Direcțiunii Internatului. Altfel eleva va fi însoțită în călătorie de o persoană de încredere a Internatului, pe spesele părinților.

6. Cererile de primire se vor adresa și trimite Venerabilului Consistor arhiepiscopal din Blaj. În cerere părinții vor declara, că cunosc și că vor observa toate condițiunile de mai sus. La cerere se va alătura carte de bottez, certificat școlar și un plic provăzut cu adresa exactă și cu marca postală cuvenită pentru trimiterea recomandată a rezoluției.

Blaj, la 21 Iulie 1927.

(100) 1—2

Direcțiunea.

No. 1238/1927

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin această publică în baza deciziei No. G. 1452-1927 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantei Ioana Deceanu, repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea, pentru incasarea creanței de 5800 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 29 Iulie 1927 orele 2 p. m. la fața locului în comuna Blaj (sat), unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: cai, trăsură și căruță, în valoare de 7500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 13 Iulie 1927

(339) 1—1

NICULAE BACIU.